

Suuri valiokunta

Keskiviikko 5.11.2025 klo 12.00—14.43

Läsnä

puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén kok

1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps

2. varapuheenjohtaja Miapetra Kumpula-Natri sd (15, 16, 17, 18) (4,14 osittain)

jäsen Sanna Antikainen ps (3, 4 osittain)

jäsen Eva Biaudet r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)

jäsen Juho Eerola ps (1, 2, 3, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4, 9, 16 osittain)

jäsen Ritva Elomaa ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)

jäsen Timo Harakka sd (16, 17, 18) (15 osittain)

jäsen Ville Kaunisto kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)

jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 3) (4 osittain)

jäsen Kimmo Kiljunen sd

jäsen Mai Kivelä vas

jäsen Jani Kokko sd

jäsen Terhi Koulumies kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (4 osittain)

jäsen Mika Lintilä kesk (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4, 16 osittain)

jäsen Helena Marttila sd

jäsen Matias Mäkynen sd (4 osittain)

jäsen Jouni Ovaska kesk (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4, 16 osittain)

jäsen Susanne Päivärinta kok

jäsen Onni Rostila ps (1, 2, 3, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (4, 12 osittain)

jäsen Arto Satonen kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4, 16 osittain)

jäsen Sari Tanus kd (17, 18) (16 osittain)

jäsen Eerikki Viljanen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (3 osittain)

jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (4 osittain)

varajäsen Inka Hopsu vihr (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (4, 16 osittain)

varajäsen Ari Koponen ps (1, 2, 3) (4 osittain)

varajäsen Pia Lohikoski vas (15) (4, 5, 14, 16 osittain)

varajäsen Jani Mäkelä ps (15, 16, 17, 18) (4, 14 osittain)

varajäsen Martin Paasi kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (4 osittain)

varajäsen Pinja Perholehto sd (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 14 osittain)

varajäsen Mika Riipi kesk

varajäsen Ville Skinnari sd (4 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Kaisa Männistö

valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista 1.) ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2028-2034 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta (rahoituskehitysasetus); 2.) ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (omien varojen päätös); 3.) ehdotus Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission väliseksi toimielinten sopimukseksi (toimielinten välinen sopimus talousarvioryhteydestä)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 48/2025 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi ulkoasiainvaliokuntaan, tarkastusvaliokuntaan, hallintovaliokuntaan, lakivaliokuntaan, liikenne- ja viestintävaliokuntaan, puolustusvaliokuntaan, sivistysvaliokuntaan, sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, talousvaliokuntaan, tulevaisuusvaliokuntaan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Valiokunta päätti yhdistää tämän asian käsittelyn asian E 73/2025 vp käsittelyyn.

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto sekä ehdotukset vuosia 2028-2034 koskeva EU:n monivuotiseksi rahoituskehitykseksi; E-kirje

Valtioneuvoston E-selvitys E 73/2025 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 15/2025 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 11/2025 vp

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- budjettineuvos Vesa Kulmala, valtiovarainministeriö
- erityisasiantuntija Johanna Makkonen, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Niina Pautola-Mol, valtioneuvoston kanslia
- puheenjohtaja Tuomas Saarenheimo, euroryhmän työryhmä, EU:n talous- ja rahoituskomitea

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

Puheenvuoron käyttivät pj. Sirén, ed. Huhtasaari, Kumpula-Natri, Elomaa ja Kivelä. Asiantuntijat vastasivat puheenvuoroihin.

5. Valtioneuvoston selvitys: Solvenssi II -direktiiviä täydentävän komission delegoidun asetuksen 2015/35 muuttaminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 90/2025 vp

Liiteasiakirja Solvenssi II -direktiiviä täydentävän komission delegoidun asetuksen 2015/35 muuttaminen A 5

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvoston päätökseksi antaa komissiolle lupa osallistua unionin puolesta veroriitojen ehkäisemistä ja ratkaisemista koskevaa pöytäkirjaa ja siihen liittyviä ja vaikuttavia puiteyleissopimuksen määräyksiä koskeviin YK-neuvotteluihin

Valtioneuvoston E-selvitys E 91/2025 vp

Liiteasiakirja Komission suositus neuvoston päätökseksi antaa komissiolle lupa osallistua unionin puolesta veroriitojen ehkäisemistä ja A 6

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan.

7. Valtioneuvoston selvitys: Hiilirajamekanismin tuotesidonnaisten päästöjen laskentametodologiaa koskeva täytäntöönpanoasetus

Valtioneuvoston E-selvitys E 92/2025 vp A 7

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2021 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 30/2021 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 31/2021 vp

Valiokunnan lausunto VaVL 11/2021 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 30/2021 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 52/2021 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2021 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 9/2021 vp

Valiokunnan lausunto SuVL 5/2021 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 15/2024 vp

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

U-jatkokirjelmä UJ 23/2024 vp
U-jatkokirjelmä UJ 27/2025 vp A 8

Jatkokirjelmä UJ 27/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 27/2025 vp.

Valiokunta lähetti tiedoksi liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 27/2025 vp.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 12/2022 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 7/2022 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 6/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 19/2024 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 28/2025 vp A 9

Jatkokirjelmä UJ 28/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 28/2025 vp.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mercosurin välisen assosiaatiosopimuksen neuvottelemisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2018 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 9/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 5/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 12/2021 vp
U-jatkokirjelmä UJ 15/2025 vp
U-jatkokirjelmä UJ 29/2025 vp A 10

Jatkokirjelmä UJ 29/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan ja maa- ja metsätalousvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 29/2025 vp.

11. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston päätökseksi elintarvikkeiden ja maatalouden kasvigeenivaroja koskevan kansainvälisen sopimuksen hallintoneuvoston kahdeksannessa istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

Valtioneuvoston E-selvitys E 43/2019 vp
E-jatkokirjelmä EJ 5/2025 vp A 11

Jatkokirjelmä EJ 5/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan jatkokirjelmän EJ 5/2025 vp.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen, kosmeettisista valmisteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen sekä EU-lannoitevalmisteiden asettamista saataville markkinoilla koskevien sääntöjen vahvistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamiseksi kemikaaleja koskevien tiettyjen vaatimusten ja menettelyjen yksinkertaistamiseksi (Omnibus VI -asetus) sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun asetuksen muuttamiseksi annetun asetuksen muuttamisesta (Stop-the-Clock-asetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 43/2025 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 21/2025 vp

Kannanottaminen.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi maa- ja metsätalousvaliokunnan kannanoton: Maa- ja metsätalousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi. Säädösten yksinkertaistaminen, hallinnollisen taakan keventäminen ja digitalisaation edistäminen ovat tarpeellisia toimia, jotka hyödyttävät kaikkia toimijoita. Nämä toimet eivät kuitenkaan saa heikentää säädösten ensisijaisia tavoitteita, kuten terveyden ja ympäristön suojelua. Komission muutosehdotukset vievät sääntelyä EU:n lannoitevalmisteasetuksen osalta kotimaisen maataloustuotannon näkökulmasta oikeaan suuntaan. Valiokunta pitää tärkeänä, että sen toimialan kannalta keskeistä sääntelyä kehitetään edelleen siten, että voidaan varmistaa kohtuuhintaisten, ihmisille ja ympäristölle turvallisten lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden saatavuus maatalouden tarpeisiin ja samalla tukea kiertotalouden kasvua.

Puheenvuoron käytti ed. Kivelä.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 73/2025 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien kannanottojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

13. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/947 muuttamiseksi ulkosuhde-toimien takuujärjestelyn tehokkuuden parantamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 44/2025 vp

Kannanottaminen.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan kannanoton: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 74/2025 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

14. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston EuroHPC-asetuksen muuttamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 42/2025 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi tulevaisuusvaliokunnan kannanoton: Tulevaisuusvaliokunta muistuttaa, että valiokunta on tehnyt EuroHPC-asetuksesta pöytäkirjakannanoton jo aiemminkin (TuVP 20/2024 vp, § 4) ja että tuo kannanotto on edelleen ajankohtainen. Tulevaisuusvaliokunta on tällä vaalikaudella tehnyt selvityksen muun muassa kvanttiturvallisesta internetistä (TuVJ 2/2025 vp) sekä lohkoketjuteknologioiden yhteiskunnallisista vaikutuksista (TuVJ 3/2025 vp). Tätä pöytäkirjakannanottoa varten TuV kuuli myös CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy:tä. Tulevaisuusvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kirjelmässä esitettyyn Suomen kantaan ja nostaa lisäksi esiin seuraavat näkökohdat. Suomelle tärkeää on kvanttiteknologian tutkimus- ja innovaatiotoiminnan osaamisen ja resurssien painottaminen EuroHPC-asetusehdotuksessa, jotta EuroHPC-yhteisyritys saa mahdollisimman hyvät edellytykset toteuttaa EU:n vahvuuksiin nojaavan Euroopan kvanttistrategian toimeenpanoa. LUMI-tekoälytehtaan ja sen yhteydessä toimivan LUMI-IQ -alustan myötä Suomeen on rakentumassa maailman edistynein kvanttikiihdytetty suurteholaskentaa ja tekoälyä hyödyntävä tutkimusinfrastruktuuri, joka on myös erittäin energiatehokas. Valiokunta korostaa erityisesti CSC - Tieteen tietotekniikan keskuksen huomiota siitä, että Eurooppa ei tällä hetkellä hyödy arvonluontimielessä omien kansalaistensa tuottamasta vapaasti internetissä olevasta datasta, eikä se myöskään kykene riittävän tehokkaasti suojelemaan kansalaisiaan datavuotojen haitallisilta vaikutuksilta. Asia on oleellinen Euroopan kilpailukyvyyn, teknologisen suvereniteetin ja turvallisuuden näkökulmista. Tilanteen muuttamiseksi tarvitaan määrätietoisia toimenpiteitä yhteisten eurooppalaisten datainfrastruktuurien, dataosaamisen ja datan omistajuuden vahvistamiseksi sekä jo olemassa olevien eurooppalaisten data-tilojen (ml. European Open Science Cloud, EOSC) sekä kehitteillä olevan avoimen eurooppalaisen verkkohakemiston (Open Web Search) täysimääräistä hyödyntämistä ja jatkokehittämistä.

15. Eurooppa-neuvosto 23.-24.10.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 102/2025 vp
EUN-raportti Lokakuun Eurooppa-neuvosto 23.10.2025 A 15

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:

- pääministeri Petteri Orpo, valtioneuvoston kanslia

Avustajinaan:

Tuomas Tikkanen, Eurooppa-asioiden neuvonantaja

Marja Koskela, diplomaattiavustaja

Juuso Kilpinen, pääministerin EU-asioiden erityisavustaja

Satu Keskinen, EU-asioiden alivaltiosihteeri

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

valtioneuvoston kanslia

Pääministeri esitteli asian. Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Sirén, ed. Ovaska, Kumpulainen-Natri, Päivärinta, Kokko, Kivelä, Harakka ja Mäkelä. Pääministeri ja aliavaltiosihteerit Keskinen vastasivat puheenvuoroihin.

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Raportointi valmis.

16. Eurohuippukokous 23.–24.10.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 103/2025 vp
EUN-raportti Eurohuippukokous 23.10.2025 A 16

Raportointi

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa oli kuultavana:

- pääministeri Petteri Orpo, valtioneuvoston kanslia

Avustajinaan:

Tuomas Tikkanen, Eurooppa-asioiden neuvonantaja

Marja Koskela, diplomaattiavustaja

Juuso Kilpinen, pääministerin EU-asioiden erityisavustaja

Satu Keskinen, EU-asioiden alivaltiosihteerit

valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Raportointi valmis.

17. Muut asiat

Keskutellaan matkoista ja tapaamisista

18. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 7.11.2025 klo 13.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Pöytäkirja SuVP 57/2025 vp

Valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä